

Motion till riksdagen 2005/06:Ju37

av **Johan Linander m.fl. (c)**
med anledning av prop. 2005/06:166

Barn som bevittnat våld

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att barn som tvingas leva med våld inom familjen även i lagens mening skall anses utsättas för psykisk misshandel.
2. Riksdagen beslutar att 5 kap. 11 § socialtjänstlagen skall ges följande lydelse: "Socialnämnden bör verka för att den som utsatts för brott och dennes anhöriga får stöd och hjälp. Socialnämnden bör särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp i hemmet kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation. Nämnden bör också beakta att barn som bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående *person* är offer för brott och kan vara i behov av stöd och hjälp."

Motivering

Barnmisshandel behöver inte enbart vara fysisk. Kommittén mot barnmisshandel definierade psykisk misshandel mot barn så här: "Som psykisk misshandel räknas t.ex. orimligt hårda bestraffningar, förlöjligande, kritik, hån, nedvärdering, avvisande, utfrysning, orimliga krav eller konstant vägran att lyssna på barnets synpunkter. Psykisk misshandel kan också vara att barnet tvingas bevittna (se eller höra) våld i sin närmiljö eller leva i en miljö där våld eller hot om våld är ett ofta förekommande inslag." Barn som tvingas leva med att förälder eller syskon blir slagna eller hotade utsätts för psykisk misshandel. Denna typ av misshandel kan vara minst lika traumatisk som fysisk misshandel och de sår som psykisk misshandel ger kan vara ännu svårare för barnet att hantera och i bästa fall läka.

Regeringen konstaterar i proposition 2005/06: 166 Barn som bevittnat våld att: "Barn riskerar inte bara att själva drabbas av våld och andra övergrepp, utan kan också lida genom att de blir vittne till våld som begås av eller mot närstående personer, då oftast mäns våld mot kvinnor i nära relationer." Samt att: "Barn som blir vittnen till övergrepp av detta slag kan reagera på liknande

Fel! Okänt namn på

sätt som barn som själva utsätts för brott och kan vara i behov av liknande stöd. Även dessa barn är offer för brott.”

Därför föreslår regeringen att det skall slås fast i socialtjänstlagen att barn som bevittnar våld eller andra övergrepp av eller mot närstående vuxna är offer för brott. Vidare föreslås att barn som bevittnar ett brott som är ägnat att skada barnets trygghet och tillit i förhållande till en närstående person skall ha rätt till brottsskadeersättning från staten.

Centerpartiet föreslår i stället en ny bestämmelse i brottsbalken om psykisk misshandel av barn som omfattar barn som bevittnat våld inom familjen. En sådan bestämmelse skulle möjliggöra för det utsatta barnet att bli målsägande i en rättegång samt ha skadeståndsrättslig rätt till ersättning på grund av brottslig handling.

Att barn som tvingas leva med våld inom familjen även i lagens mening skall anses utsättas för psykisk misshandel bör ges regeringen till känna.

Det är Centerpartiets uppfattning att det kan vara lika traumatiskt och skadligt för ett barn att bevittna våld och övergrepp mot syskon som närstående vuxna och menar därför att den föreslagna lydelsen av 5 kap. 11 § socialtjänstlagen: ...”Nämnden bör också beakta att barn som bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående vuxna är offer för brott ...”, bör ändras till följande lydelse: ”Nämnden bör också beakta att barn som bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående *person* är offer för brott ...” . Den senare lydelsen sammanstämmer även bättre med den föreslagna ändringen i 4 a § brottsskadelagen som lyder: ”Brottskadeersättning betalas till ett barn som bevittnat ett brott som varit ägnat att skada tryggheten och tilliten hos barnet i dess förhållande till en närstående person.” Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 4 april 2006

Johan Linander (c)

Viviann Gerdin (c)

Claes Västerteg (c)

Agne Hansson (c)

Eskil Erlandsson (c)

Kerstin Lundgren (c)

Jan Andersson (c)